

Łódź, dnia 4 lutego 2019 roku

Pani
Dorota Kubiak
Wójt Gminy Brzeźnio

WK – 602/8/2019

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 561 ze zm.) informuję Panią Wójt, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Brzeźnio¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2017–2018 dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; długu publicznego; sprawozdawczości; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i z majątku gminy; udzielania zamówień publicznych; wydatków budżetowych; ewidencji i inwentaryzacji majątku; wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wypłat dodatków uzupełniających dla nauczycieli. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa i niedostatecznych procedur kontroli wewnętrznej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W sprawozdaniu Rb-ST, sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2017 rok, w pozycji stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wykazano kwotę 1.152.464,94 zł. Tymczasem, zgodnie z wyciągiem bankowym z dnia 29 grudnia 2017 roku, na rachunku bankowym budżetu (organu) pozostawała kwota 1.136.603,28 zł. Pomiędzy kwotą środków pieniężnych wykazaną w sprawozdaniu a kwotą wynikającą z wyciągu bankowego budżetu gminy powstała różnica w kwocie

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 16 września 2018 roku do 26 listopada 2018 roku. Protokół został podpisany w dniu 21 grudnia 2018 roku.

15.861,66 zł, która wynikała z salda Wn konta 223-07-02 RPO (środki europejskie). Stosownie do § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) - w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Od 2018 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.), w którym w § 22 ust. 1 załącznika nr 36 określono, że w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

2. W zakresie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2017 rok – klasyfikowanych w dziale 756, rozdziale 75621, § 0010 - wykazano dochody wykonane w kwocie 3.106.355,00 zł i dochody otrzymane w kwocie 3.034.786,00 zł. Różnica stanowiła kwotę 71.569,00 zł i dotyczyła udziałów otrzymanych w styczniu 2018 roku, a dotyczących 2017 roku. Natomiast według ustaleń kontrolujących, dochody otrzymane z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (dział 756, rozdział 75621, § 0010) w 2017 roku powinny stanowić kwotę 3.113.507,00 zł (tj. wyższą od dochodów wykonanych o 7.152,00 zł) według następujących wyliczeń: dochody wykonane w kwocie 3.106.355,00 zł plus dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymane w styczniu 2017 roku, a dotyczące 2016 roku w kwocie 78.721,00 zł minus dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymane w styczniu 2018 roku, a dotyczące 2017 roku w kwocie 71.569,00 zł. Zatem dochody otrzymane z ww. tytułu w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zostały zaniżone o kwotę 78.721,00 zł (3.113.507,00 zł – 3.034.786,00 zł).

Stosownie do przepisów zawartych w Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, dochody z tytułu udziałów jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, wykazuje się w kolumnie „Dochody otrzymane” w wysokości w jakiej wpłynęły na rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym. Obecnie w powyższym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

3. W zakresie bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za 2017 rok stwierdzono:

- wykazano środki pieniężne w wysokości 1.152.464,94 zł, które nie były zgodne z wyciągiem bankowym rachunku bankowego organu (dochodów) z dnia 29 grudnia 2016 roku i saldem Wn konta 133. Pomiędzy kwotą środków pieniężnych wykazaną w bilansie z wykonania budżetu a kwotą wynikającą z ewidencji księgowej na koncie 133 powstała różnica w kwocie 15.861,66 zł, która wynikała z salda Wn konta 223-07-02 RPO (środki europejskie).

Wskazana kwota dotyczyła umowy o dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, zawartej z Województwem Łódzkim w dniu 23 stycznia 2017 roku. Umowa dotyczyła dofinansowania projektu „Wspierający nauczyciel – świadomy uczeń”. Kwota 15.861,66 zł pozostawała na dzień 31 grudnia 2017 roku na wyodrębnionym dla projektu rachunku bankowym, prowadzonym przez Gminne Centrum Usług Wspólnych w Brzeźniu i dopiero w dniu 9 stycznia 2018 roku została przekazana z rachunku projektu prowadzonego przez GCUW na rachunek organu, a w następnym dniu ponownie przekazana z rachunku organu na rachunek GCUW,

- w kwocie pozostałych zobowiązań uwzględniono:

[1] opłatę w kwocie 325,89 zł za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym, przekazaną przez GDDKiA na rachunek organu w dniu 29 marca 2017 roku w związku ze zmianą zarządcy drogi. Wskazanej kwoty nie rozliczono do końca kontroli RIO, tj. nie zaliczono jej na poczet dochodów budżetu,

[2] zwrot podatku VAT za miesiące II,V,VI,VII,IX,XI,XII/2013 przekazany z Urzędu Skarbowego w kwocie 119.820,26 zł w dniu 31 maja 2017 roku. Wskazaną kwotę przeksięgowano na dochody budżetu dopiero w trakcie kontroli RIO - pod datą 11 października 2018 roku,

[3] mylnie przekazane na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźniu w dniach 31 grudnia 2015 roku i 29 grudnia 2017 roku kwoty w łącznej wysokości 23,11 zł, zwrócone przez GOPS na rachunek organu w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 7 listopada 2018 roku,

[4] mylnie zaksięgowane kwoty zwróconych w dniach 14 stycznia i 12 lutego 2015 roku przez kluby sportowe niewykorzystanych środków dotacji łącznie na kwotę 221,76 zł (ujęto w ewidencji księgowej poprzez zapis na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 240 (Ma) – pozostałe rozrachunki) - w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 11 października 2018 roku, przeksięgowano ww. kwotę na dochody budżetu,

[5] kwotę 64,25 zł tytułem odsetek od nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, przekazaną na rachunek budżetu gminy w dniu 17 listopada 2017 roku z rachunku bankowego wydatków i rozliczoną dopiero w dniu 19 lipca 2018 roku, poprzez przekazanie ich na rachunek bankowy Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi,

[6] kwotę 430,20 zł – stanowiącą różnicę między stroną Wn konta 240 w kwocie 245,23 zł – rozliczenia w zakresie podatku VAT i stroną Ma konta 271 – rozliczenie podatku VAT należnego z jednostkami organizacyjnymi w kwocie 675,43 zł. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.) - wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Do dnia zakończenia kontroli nie rozliczono ww. kwoty. Kontrolowani wskazali, że ww. salda wynikają z błędów księgowych i zobowiązali się rozliczyć te kwoty po zakończeniu kontroli.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o nieprzestrzeganiu przez jednostkę zasady kasowego wykonania budżetu, która wynika z art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 277 ze zm.). Zgodnie z tą zasadą - dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą. Według niej rejestruje się jedynie dochody, które faktycznie wpłynęły na rachunek bankowy w danym roku i wydatki, które rzeczywiście zostały poniesione (pobranie kwoty z rachunku bankowego), niezależnie od okresu, którego dotyczą. Jest to istotna różnica w stosunku do powszechnie stosowanej, wynikającej z ustawy o rachunkowości, zasady memoriałowej. Rozwinięciem i jednocześnie potwierdzeniem stosowania zasady kasowej, w odniesieniu do budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, były zapisy zawarte w § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 760). Od dnia 1 stycznia 2018 roku w powyższym zakresie obowiązuje § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z § 5 ww. rozporządzeń, w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów JST operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych, w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych, z wyjątkiem operacji szczególnych, określonych w odrębnych przepisach.

Podsumowując, ujęcie kasowe zdarzeń budżetowych oznacza, że dochody i wydatki budżetu ujmowane są w terminach ich zapłaty. Operacje

gospodarcze ujmuje się w ewidencji wykonania budżetu z datą, pod którą nastąpił przepływ środków.

4. W sprawozdaniach budżetowych: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za 2017 rok, skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków **zostały zaniżone łącznie o kwotę 97.650,30 zł, w tym::** [1] **o kwotę 29.939,48 zł** z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych i **o kwotę 33.838,75 zł** z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych, ze względu na błędne przeniesienie danych do sprawozdań z wydruku komputerowego „Analiza stawek podatkowych na dzień 31 grudnia 2017 roku” i nieujęcie w sprawozdaniach skutków obniżenia górnych stawek podatku od składników majątkowych podatników zwolnionych z podatku przez Radę Gminy (takich jak: budynki i grunty jednostek OSP, budynki mieszkalne, budynki służące celom bezpieczeństwa publicznego, nieużytkowane budynki gospodarcze pozostałe w wyniku przekazania za rentę lub emeryturę oraz budowlę, budynki i grunty związane z uzdatnianiem wody i oczyszczaniem ścieków), [2] **o kwotę 7.679,90 zł** z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych i **o kwotę 26.192,17 zł** z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych, w szczególności ze względu na przyjęcie do wyliczenia skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatku dotyczących ciągników siodłowych o DMC zespołu 40 ton stawki maksymalnej, obowiązującej dla zespołu pojazdów o DMC zespołu do 36 ton w wysokości 2.374,85 zł, zamiast stawki dla zespołu o DMC powyżej 36 ton, wynoszącej 3.072,52 zł.
5. W sprawozdaniach budżetowych: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za 2017 rok, skutki finansowe udzielonych zwolnień przez Radę Gminy w zakresie takich składników majątkowych jak: budynki i grunty jednostek OSP, budynki mieszkalne, budynki służące celom bezpieczeństwa publicznego, nieużytkowane budynki gospodarcze pozostałe w wyniku przekazania za rentę lub emeryturę oraz budowlę, budynki i grunty związane z uzdatnianiem wody i oczyszczaniem ścieków, **zostały zaniżone łącznie o kwotę 31.740,16 zł**, w tym: w podatku od nieruchomości od osób prawnych **o kwotę 16.690,37 zł** i w podatku od nieruchomości od osób fizycznych **o kwotę 15.049,79 zł**.
6. W zakresie decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa stwierdzono, że organ podatkowy wydał w dniu 26 stycznia 2017 roku decyzję nr F.3154.22.2017 o umorzeniu osobie prawnej zaległego podatku od nieruchomości za 2016 rok **na kwotę 15.280,00 zł**. Kwota umorzony zaległości podatkowej nie została wykazana, jako skutek finansowy, w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i w sprawozdaniu PDP - z wykonania dochodów podatkowych za 2017 rok.
7. W dniu 19 grudnia 2017 roku organ podatkowy wydał podatnikowi – osobie fizycznej - decyzję nr F.3155.11.2017 o rozłożeniu III i IV raty zobowiązania pieniężnego w kwocie 30.409,00 zł na 2 raty (I rata 15.204,00 zł, w tym:

podatek od nieruchomości 15.036,00 zł, podatek rolny 163,00 zł, podatek leśny 5,00 zł – płatna do dnia 8 lutego 2018 roku; II rata 15.205,00 zł, w tym: podatek od nieruchomości 15.037,00 zł, podatek rolny 163,00 zł, podatek leśny 5,00 zł – płatna do dnia 8 marca 2018 roku). W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych z okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku w rubryce 15 (skutki decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa) wykazano: w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych kwotę 30.254,00 zł (**za dużo o kwotę 181,00 zł**), w zakresie podatku rolnego kwotę 327,00 zł (**za dużo o 1,00 zł**), w zakresie podatku leśnego 11,00 zł (**za dużo o 1,00 zł**).

8. Stwierdzono wystąpienie zobowiązań z tytułu dostaw i usług, które nie zostały ujęte w ewidencji księgowej konta 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, na dzień 31 grudnia 2017 roku, a które stanowiły koszty i zobowiązania 2017 roku - na kwotę 2.011,45 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 i 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w świetle których – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte i przypadające na ich rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
9. Na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 30 czerwca 2018 roku na koncie 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, pozostawała kwota 1.450,71 zł, stanowiąca zaległość za energię elektryczną od najemcy lokalu socjalnego, obejmująca okres od sierpnia 2011 roku do marca 2014 roku. Z wyjaśnień uzyskanych od kontrolowanych wynikało między innymi, że umowa najmu lokalu mieszkalnego była sporządzana na czas określony i co kilka miesięcy była przedłużana. Najemca miał regularnie przez okres najmu zwracać należność za energię elektryczną na podstawie kserokopii faktur za energię. W związku z niedokonywaniem płatności za energię Wójt Gminy Brzeźnio doprowadziła w marcu 2014 roku do wymiany licznika. Od tego czasu najemca osobiście dokonuje zakupu energii elektrycznej na kartę.

W stosunku do dłużnika nie podjęto żadnych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległej kwoty należności.

Wskazać należy, że niepodjęcie czynności egzekucyjnych wobec dłużnika może przyczynić się do przedawnienia należności. Zgodnie z art. 118 ustawy w dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.) - termin przedawnienia (według stanu prawnego obowiązującego do dnia 8 lipca 2018 roku) wynosił 10 lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - 3 lata. Od dnia 9 lipca 2018 roku przepis art. 118 Kodeksu cywilnego brzmi - jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin

przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Należy mieć na uwadze, że warunkiem skutecznego dochodzenia należności budżetowych jest niedopuszczenie do ich przedawnienia. Aby zapewnić przerwanie biegu przedawnienia roszczeń należy dochodzić zaległych kwot, w szczególności w drodze postępowania sądowego. Zgodnie z art. 117 § 2 ww. ustawy, po upływie terminu przedawnienia, ten przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednak zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Upływ terminu przedawnienia powoduje zatem niemożność przymusowego dochodzenia świadczenia – w przypadku podniesienia przez dłużnika zarzutu przedawnienia. Zobowiązanie istnieje jednak nadal i dłużnik może je spełnić dobrowolnie. Ponadto, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych - gmina zobowiązana jest do ustalania przypadających jej należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

10. Od potrąconych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych kontrolowana jednostka nie pobierała przysługującego płatnikowi należnego wynagrodzenia prowizyjnego z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa, na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.).
11. Stwierdzono przypadki nieterminowego zwrotu zgromadzonych na rachunku sum depozytowych kwot pozostawionych na zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz kwot wadiów, w tym:
 - kwota 30.000,00 zł z tytułu wniesionego wadium w przetargu na zadanie pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w m. Brzeźnio i Bronisławów-etap I, przebudowa dróg: Szkolna, Osiedlowa, Słoneczna, Pogodna w m. Brzeźnio-Bronisławów oraz budowa ciągu pieszo-jezdnego na dz. nr 108/25,110/37 i 542 położonych w m. Bronisławów”, została przekazana na rachunek sum depozytowych w dniu 18 sierpnia 2014 roku tytułem odszkodowania za szkodę. Wskazaną kwotę przekazano na dochody budżetu już po zakończeniu czynności kontrolnych przez RIO w Łodzi, tj. w dniu 5 grudnia 2018 roku,
 - kwota 475,50 zł z tytułu wniesionego wadium w przetargu przez osoby fizyczne na zakup nieruchomości. Ustalono, że przetarg odbył się w dniu 8 kwietnia 2016 roku, akt notarialny podpisano w dniu 29 grudnia 2016 roku. Wadium przekazano na rachunek dochodów dopiero w trakcie kontroli RIO w Łodzi, tj. w dniu 5 października 2018 roku,
 - kwota 5.000,00 zł z tytułu wniesionego w dniu 22 sierpnia 2014 roku wadium w przetargu na remont dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Ustalono, że ogłoszenie o zamówieniu podano do publicznej wiadomości w dniu 8 sierpnia 2014 roku. W dniu 9 września 2014 roku została sporządzona informacja o unieważnieniu postępowania na podstawie art. 93

ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, ponieważ oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Przedsiębiorca wpłacił wadium, ale nie złożył oferty. Wadium zwrócono dopiero w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 22 listopada 2018 roku,

- kwota 2.327,95 zł, stanowiąca 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr 3/2018 z dnia 4 stycznia 2018 roku na wykonanie zadania pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Stefanów Ruszkowski”. Roboty objęte umową zostały odebrane protokolarnie bez zastrzeżeń w dniu 6 marca 2018 roku (termin zwrotu upłynął w dniu 5 kwietnia 2018 roku, zwrotu zabezpieczenia dokonano w trakcie kontroli - w dniu 9 listopada 2018 roku tj. z ponad 7-miesięcznym opóźnieniem).

Stosownie do art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.), zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Z kolei zgodnie z art. 46 ust. 1a wskazanej ustawy - wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.

10. Na koniec 2017 roku i na dzień 30 czerwca 2018 roku po stronie należności konta 240 – Pozostałe rozrachunki, została zaewidencjonowana kwota 685,00 zł tytułem „przelew podatku od wypłaconych składek ZUS z lat ubiegłych”. Ustalono, że kwota ta pozostaje na stronie Wn konta 240 od 2014 roku. Wówczas przekazano błędnie z rachunku sum depozytowych na rachunek dochodów kwotę 685,00 zł. Do dnia zakończenia kontroli RIO w Łodzi nie sprostowano błędu.
11. W dniach 22 i 28 lutego 2018 roku z konta 240 przeksięgowano na lokaty kwotę 26.335,29 zł, nie dokonując jednocześnie prawidłowych księgowania, co spowodowało, że figurująca na koncie 240 na dzień 30 czerwca 2018 roku kwota zobowiązań została zaniżona o 26.335,29 zł. Wskazaną kwotę zaewidencjonowano na koncie 240 dopiero w dniu 1 października 2018 roku.
12. Ustalono, że nie wszystkie kwoty zabezpieczeń należytego wykonania umów, pozostające w okresie 2017 - I półrocze 2018 roku na rachunku sum depozytowych, przechowywano na oprocentowanym rachunku bankowym. Powyższe stanowiło naruszenie art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Zgodnie z umowami na wykonanie bankowej obsługi budżetu Gminy Brzeźnio i rachunku rozliczeniowego, zawartymi w dniu 30 grudnia 2016 roku,

z Bankiem Spółdzielczym w Sieradzu, środki gromadzone na rachunkach bankowych (w tym na rachunku sum depozytowych) oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej w wysokości WIBID 1M pomniejszonej o 1,5% stałej marży bankowej (nie mniej niż 0%). Stawka WIBID 1M liczona jest jako średnia arytmetyczna wszystkich notowań z miesiąca poprzedzającego miesiąc naliczenia odsetek. W dniu zawarcia umowy rachunki oprocentowano w wysokości 0% w stosunku rocznym. W § 12 umowy Bank zobowiązał się do zakładania lokat krótkoterminowych i długoterminowych dostępnych w ofercie z możliwością ich odnawiania wg dyspozycji posiadacza rachunków. Oprocentowanie środków na lokatach krótkoterminowych ustalane jest w oparciu o WIBID 1M pomniejszony o 0,5% stałej marży bankowej. Oprocentowanie środków na lokatach trzy i więcej miesięcznych ustalane ma być zgodnie z obowiązującym oprocentowaniem w Banku. Bank zobowiązał się do lokowania środków na koniec tygodnia na lokacie „weekendowej” bez odrębnego zlecenia, z rachunku sum depozytowych. Oprocentowanie środków na lokatach „weekendowych” ustalane ma być w oparciu o WIBID O/N (overnight) z dnia zawarcia lokaty pomniejszony o 0,5% stałej marży bankowej. Umowę zawarto na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku. W okresie wcześniejszym obowiązywała umowa nr 1/2015 na wykonanie bankowej obsługi budżetu Gminy Brzeźnio zawarta w dniu 30 grudnia 2015 roku z Bankiem Spółdzielczym w Sieradzu na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. Przypisy podatku rolnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych dokonywane były w dacie wydania decyzji wymiarowej, przed skutecznym jej doręczeniem. Stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Ponadto, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Z kolei w świetle § 3 pkt 1 i § 4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. nr 208 poz. 1375), zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków, natomiast do udokumentowania przypisów lub odpisów służą, w szczególności decyzje.
2. Część podmiotów, w których posiadaniu były nieruchomości zwolnione z podatku przez Radę Gminy, nie składała corocznie deklaracji podatkowych, a organ podatkowy nie wzywał do ich złożenia. Dotyczyło to jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy, które ostatnią deklarację złożyły na 2016 rok. Obowiązek składania deklaracji podatkowych w każdym roku przez osoby prawne, pomimo zwolnienia z podatku, wynika z art. 6

ust.10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm.).

3. W przypadku dwóch wymienionych poniżej podatników (osoby prawne) stwierdzono:

Podatnik (...)² - w deklaracjach na podatek od nieruchomości na rok: 2016, 2017 i 2018 **wyказаł pozostałe budynki (...)**³, **opodatkowane niższą stawką podatku**. Według załączonych przez podatnika do deklaracji podatkowych wykazów nieruchomości podlegających opodatkowaniu, budynki pozostałe (...)⁴, to budynki - według podatnika - niezwiązane z prowadzoną działalnością takie jak: magazyny skupu i inne, wಾಗownie, wiaty, garaże, warsztaty.

Podatnik (...)⁵ - w deklaracjach na podatek od nieruchomości na rok: 2016, 2017 i 2018 **wyказаł pozostałe budynki (...)**⁶, opodatkowane niższą stawką podatku.

Zgodnie z art. 1a pkt. 3) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a. Do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z art. 2a pkt. 3) ww. ustawy, nie zalicza się -

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.) lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania.

Według wyjaśnienia inspektora ds. wymiaru podatków i opłat w odniesieniu do budynków będących w posiadaniu ww. podatników nie zostały wydane decyzje o których mowa w art. 2a pkt 3) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a zatem powinny być potraktowane i opodatkowane jako budynki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

W sytuacji opodatkowania budynków należących do podatnika (...) ⁷ o powierzchni (...) ⁸ stawką podatku od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej należny podatek powinien być wyższy. (...) ⁹. Ogółem za 3 lata na kwotę 18.411,00 zł.

W sytuacji opodatkowania budynków należących do podatnika (...) ¹⁰ o powierzchni (...) ¹¹ stawką podatku od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej należny podatek powinien być wyższy: (...) ¹². Ogółem za 3 lata na kwotę 22.819,00 zł

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W wyniku czynności kontrolnych podjętych przez organ podatkowy w trakcie niniejszej kontroli podatnik (...) ¹³ przedłożył w dniu 29 października 2018 roku korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 rok ((...) ¹⁴, wzrost podatku o 5.977,00 zł) oraz na 2018 rok ((...) ¹⁵ wzrost podatku o 6.457,00 zł). **Podatnik powinien złożyć korektę na podatek za 2016 rok, a także za okres wcześniejszy nie objęty przedawnieniem oraz zapłacić należny podatek.**

4. W przypadku podatnika nr (...) ¹⁶ (osoba prawna) ustalono, że w deklaracjach podatkowych na lata 2016-2018 wykazał grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą o powierzchni (...) ¹⁷, natomiast zgodnie z wypisem z ewidencji geodezyjnej gruntów z dnia 13 lutego 2015 roku - grunty podatnika stanowiły powierzchnię (...) ¹⁸, **różnica 17 m²**. Z tytułu przyjęcia niższej powierzchni gruntów podatek został zaniżony: za 2016 rok o kwotę 11,00 zł (17 m² x 0,66 zł), w 2017 roku o kwotę 11,00 zł (17 m² x 0,66 zł) i w 2018 roku o kwotę 12,00 zł (17 m² x 0,71 zł).

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Korekty deklaracji zostały złożone przez podatnika w dniu 16 listopada 2018 roku.

5. W przypadku niżej wymienionych podatników (osoby fizyczne) stwierdzono:

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)¹⁹

(...)²⁰

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)²¹

(...)²².

Podatnik oznaczony nr ewidencyjnym (...)²³

(...)²⁴. Wskazać należy, że zgodnie z art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - stawki podatku od budynków lub ich części ustalane są za 1 m² powierzchni użytkowej, która, zgodnie z art. 1a ust.1 pkt 5 wskazanej ustawy oznacza powierzchnię mierzoną po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

schodowych oraz szybów dźwigowych; za kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe. W związku z powyższym powierzchnia zabudowy usytuowanego na nieruchomości gruntowej budynku (mierzona po zewnętrznej stronie budynku) jest większa, a tym samym większa powinna być powierzchnia gruntów związanych z prowadzoną działalnością, w której należałoby uwzględnić również drogi dojazdowe do budynku związanego z tą działalnością.

Podatnik oznaczony nr ewidencyjnym (...)²⁵

W informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 22 lipca 2014 roku podatnik wykazał (...)²⁶ Budynek w którym prowadzona jest działalność handlowo-usługowa posiada parter i jedno piętro, a więc biorąc pod uwagę wskazane powyżej przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - powierzchnia gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą powinna być co najmniej ponad dwukrotnie wyższa. Ponadto, przed budynkiem znajduje się utwardzony płytami betonowymi parking, który jest związany z prowadzoną działalnością handlową (parkowanie samochodów przez klientów sklepu). W informacji o nieruchomościach podatnik nie wykazał również wartości budowli, a w takim przypadku, zgodnie z art. 4 ust.7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - jeżeli podatnik nie określił wartości budowli, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 5, lub podał wartość nieodpowiadającą wartości rynkowej, organ podatkowy powoła biegłego, z zastrzeżeniem ust. 8, który ustali tę wartość. W przypadku gdy podatnik nie określił wartości budowli, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 5, lub wartość ustalona przez biegłego jest wyższa co najmniej o 33% od wartości określonej przez podatnika, koszty ustalenia wartości przez biegłego ponosi podatnik.

W przypadku wskazanych powyżej podatników (osoby fizyczne), w także podatników (osoby prawne), wymienionych w punktach 3 i 4 organ podatkowy nie podjął w stosownym czasie czynności wyjaśniających i sprawdzających, w oparciu o art. 272 ustawy Ordynacja Podatkowa, w celu stwierdzenia poprawności złożonych dokumentów i prawidłowego opodatkowania podatników. W świetle wskazanego przepisu - organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in.: 1) sprawdzenie terminowości: a) składania deklaracji, b) wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów; 2) stwierdzenie

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1; 3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

6. W wyniku kontroli terminowości regulowania należności podatkowych stwierdzono w kilku przypadkach niepobranie lub pobranie w nieprawidłowej wysokości odsetek za nieterminowe wpłaty rat podatku od nieruchomości na łączną kwotę 1.472,00 zł od podatników o numerach kont: (...) ²⁷ (opisano szczegółowo w protokole kontroli).
7. W przypadku 17 decyzji o udzieleniu ulg (w postaci umorzenia podatku od nieruchomości, przesunięcia terminu płatności lub rozłożenia na raty), wydanych w okresie od stycznia 2017 roku do czerwca 2018 roku, jednej (tej samej) osobie prawnej i dwóm osobom fizycznym, opisanych szczegółowo w protokole kontroli i w załączniku do protokołu kontroli, stwierdzono brak zgromadzenia przez organ podatkowy materiałów dowodowych potwierdzających trudną sytuację finansową tych podmiotów, uzasadniających udzielenie wskazanych ulg.

W związku z powyższym wskazać należy, że zgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy w toku postępowania podatkowego winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w tym postępowaniu. Stosownie do art. 180 § 1 ww. ustawy - jako dowód w prowadzonym postępowaniu należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Jak wskazuje art. 187 § 1 ustawy - organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a następnie na podstawie całego zebranego materiału dowodowego - w myśl art. 191 ww. ustawy - poddać ocenie, czy dana okoliczność została udowodniona.

8. W wyniku kontroli działań windykacyjnych podejmowanych przez organ podatkowy w odniesieniu do zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości stwierdzono, że w kilku przypadkach upomnienia o zapłatę przesłano ze znacznym opóźnieniem, bądź nie wysłano ich w ogóle nawet przez okres ponad 3 lat. Przykładowo: (...) ²⁸.

Niepodejmowanie czynności windykacyjnych ze strony organu podatkowego lub podejmowanie ich ze znacznym opóźnieniem stanowiło naruszenie przepisów zawartych: 1) w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm. - obowiązujące do dnia 20 maja 2014 roku), 2) w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656 - obowiązujące do dnia 31 grudnia 2015 roku), 3) w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).

9. W przypadku czterech użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w Stefanowie Barczewskim (działki nr 1/2 i 2/2), w Brzeźniu (działka nr 680/6), w Dębołęce (działka nr 109/3) i w Krzakach (działka nr 14) nie pobrano ustawowych odsetek za nieterminową zapłatę należnych opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, na łączną kwotę 46,79 zł.
10. Do czasu kontroli RIO w Łodzi nie przesłano wezwania (upomnienia) do zapłaty zaległych opłat z tytułu użytkowania wieczystego za lata 2017-2018 (łącznie na kwotę 1.338,00 zł) do użytkownika wieczystego nieruchomości, położonej w Zapolu (wezwanie wysłano dopiero w trakcie kontroli tj. w dniu 19 października 2018 roku). Zobowiązany zalega również z zapłatą opłaty za 2016 rok w wysokości 451,80 zł, upomnienie o zapłatę przesłane w dniu 18 października 2016 roku pozostało bezskuteczne.
11. Przed oddaniem nieruchomości gruntowych lub lokali użytkowych w dzierżawę na kolejne lata (umowa podpisana z osobą fizyczną na dzierżawę nieruchomości gruntowej w m. Krzaki i dwie umowy podpisane z NZOZ MEDICUS na dzierżawę lokali użytkowych stanowiących odrębną własność w m. Barczew i Brzeźnio) nie zachowano procedury wynikającej z art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), ponieważ nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem, poprzez jego wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy na okres 21 dni. Zgodnie z ww. przepisem - w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017 roku - wykaz nieruchomości podaje się do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Urzędu Gminy, a informacje o wywieszeniu wykazu zamieszcza się w prasie lokalnej o zasięgu co najmniej powiatowym.
12. Przed podpisaniem umów dzierżawy (najmu) na kolejne lata po wygaśnięciu umowy zawartej na okres 3 lat (umowa podpisana z osobą fizyczną na dzierżawę nieruchomości gruntowej w m. Krzaki i dwie umowy podpisane z NZOZ MEDICUS na dzierżawę lokali użytkowych w m. Barczew i Brzeźnio) nie uzyskano zgody Rady Gminy na dalszą ich dzierżawę, stosownie do wymogu wynikającego z art. 18 ust.2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.).

13. Mimo stosownego zapisu w umowach (umowy podpisane z NZOZ MEDICUS dotyczące lokali użytkowych w m. Barczew i Brzeźnio i umowa podpisana z ORGANGE sp. z oo.) nie waloryzowano należności z tytułu czynszów.
14. Kontrolujące stwierdziły rozbieżności w zakresie terminu płatności czynszu wynikającego z zawartych umów a terminami płatności czynszu określanymi na fakturach. W umowach wprowadzono zapisy o płatności czynszu do 10-go każdego miesiąca na podstawie wcześniej wystawionej faktury, natomiast na fakturach wskazywano termin płatności 14 dni (nie podano czy od daty wystawienia, czy otrzymania faktury). Zaistniałe rozbieżności pomiędzy zapisami umowy i na fakturach uniemożliwiały stwierdzenie czy wpłata czynszu została dokonana w obowiązującym terminie i nie pozwalały na ewentualne naliczanie odsetek umownych przy dokonaniu wpłaty po terminie.

W zakresie realizacji wydatków (dotacji) na realizację zadań powierzonych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Ogłoszenie o konkursie ofert z dnia 9 lutego 2017 roku na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu nie zawierało wszystkich elementów wymaganych przez art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.). W ogłoszeniu nie podano informacji wymaganej przez art. 13 ust.2 pkt 7 ww. ustawy - o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.
2. W ogłoszeniu o konkursie ofert z dnia 9 lutego 2017 roku na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu nieprawidłowo wyznaczony został termin do składania ofert, a mianowicie do dnia 24 lutego 2017 roku, czyli do 16-go dnia od dnia ukazania się ogłoszenia. Zgodnie z art.13 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - wyznaczony termin na składanie ofert nie powinien być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.
3. W zakresie sprawozdania końcowego z realizacji zadania publicznego, złożonego przez LKS Zapole, stwierdzono że do rozliczenia finansowego załączone zostały 3 faktury za obsługę księgową zadania publicznego, które dotyczyły okresu poprzedzającego podpisanie umowy i rozpoczęcie realizacji zadania publicznego przez Stowarzyszenie. Dotyczyło to faktur wystawionych przez Doradcę Podatkowego, a mianowicie: [1] faktury nr Iksz 12.16 z dnia 31 stycznia 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 12.16, z terminem płatności do 9 marca 2017 roku, [2] faktury nr Iksz 1.17 z dnia 28 lutego 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 1.17, z terminem płatności do dnia 6 kwietnia 2017 roku, [3] faktury nr Iksz 2.17

z dnia 31 marca 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 2.17, z terminem płatności do dnia 7 maja 2017 roku (łącznie na kwotę 147,60 zł).

4. W wyniku analizy dokumentów (faktury, rachunki, zestawienia kosztów delegacji itp.) załączonych przez KS Pyszków do sprawozdania końcowego i rozliczenia finansowego zadania publicznego stwierdzono:
 - w pozycji kosztów „inne koszty” na plan 200,00 zł wydatkowano kwotę 483,59, zł, tj. kwotę prawie 2,5-krotnie wyższą niż planowana. Natomiast z postanowień zawartej umowy wynikało, że jeżeli dany koszt finansowany z dotacji nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 20%. W pozycji „Inne koszty” nastąpiło zwiększenie kosztów ponad 20%, a mianowicie o kwotę 243,59 zł (483,59 zł - 200,00 zł x 120% = 483,59 zł - 240,00 zł = 243,59 zł);
 - do rozliczenia finansowego załączono 4 dowody księgowo (za obsługę księgową zadania publicznego i za delegację dla obserwatora meczu) na łączną kwotę 255,60 zł, które dotyczyły okresu poprzedzającego podpisanie umowy i rozpoczęcie realizacji zadania publicznego przez Stowarzyszenie. Dotyczyło to: [1] faktur wystawionych przez Doradcę Podatkowego, a mianowicie: faktury nr Iksz 12.16 z dnia 31 stycznia 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 12.16, z terminem płatności do 9 marca 2017 roku; faktury nr Iksz 1.17 z dnia 28 lutego 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 1.17, z terminem płatności do dnia 6 kwietnia 2017 roku oraz faktury nr Iksz 2.17 z dnia 31 marca 2017 roku na kwotę 49,20 zł za księgowanie miesiąca 2.17, z terminem płatności do dnia 7 maja 2017 roku (łącznie na kwotę 147,60 zł), [2] rachunku nr 378/2016 z dnia 29 listopada 2016 roku wystawionego przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Sieradzu za wypłatę delegacji na kwotę 108,00 zł dla obserwatora meczu (zapłacono z dotacji w dniu 20 marca 2017 roku).

W zakresie zamówień publicznych i inwestycji

1. Wadium w kwocie 8.000,00 zł wpłacone w formie gotówkowej do przetargu na wykonanie „Przebudowy drogi gminnej w m. Nowa Wieś na odcinku od km 0+000 - 0+287,7” - zwrócono wybranemu wykonawcy w dniu 14 czerwca 2017 roku, tj. 78 dni po zawarciu umowy. Zgodnie z art. 46 ust.1a ustawy Prawo zamówień publicznych - wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.
2. Wartość środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji pn. „Montaż oświetlenia drogowego ze słupami hybrydowymi (OZE) na terenie Gminy Brzeźnio”, wprowadzonego do ewidencji księgowej na koncie 011 pod datą 29 grudnia 2017 roku została zaniżona o kwotę 25.128,90 zł, ze względu na pominięcie w kosztach zadania inwestycyjnego dwóch faktur, a mianowicie: faktury nr F/0075/12/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku na kwotę

7.389,00 zł za pełnienie nadzoru inwestorskiego (zapłaconej w dniu 29 grudnia 2016 roku) oraz faktury nr F/0001/12/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku na kwotę 17.748,90 zł za demontaż fundamentów prefabrykowanych (zapłaconą 21 grudnia 2017 roku). Wskazana kwota została dokończona do kosztów inwestycji i do wartości środka trwałego w trakcie kontroli RIO w Łodzi.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Ewidencja pozostałych środków trwałych odbywała się na kontach Wn 013 – Pozostałe środki trwałe, Ma 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych. Stosownie do zasad funkcjonowania konta 072 określonych przepisach rozporządzeń: Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującego od dnia 1 stycznia 2018 roku rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w księgach rachunkowych jednostek budżetowych odpisy umorzeniowe pozostałych środków trwałych należy ewidencjonować na koncie 072 w korespondencji z kontem 401 – zużycie materiałów i energii.
2. Stwierdzono przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do użytkowania, stosownie do wymogu wynikającego z art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości. Przykładowo: [1] działka nr 375/1, położona w m. Zapole, zakupiona na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 1016/2017 z dnia 9 maja 2017 roku za kwotę 6.427,89 zł – ujęta w ewidencji księgowej pod datą 31 sierpnia 2017 roku, [2] klimatyzator na kwotę 5.904,00 zł, zakupiony na podstawie faktury VAT 135/MZ/07/2017 z dnia 31 lipca 2017 roku – ujęty w ewidencji księgowej pod datą 4 sierpnia 2017 roku, [3] uzyskane w wyniku inwestycji, polegającej na remoncie i modernizacji ulepszenie środka trwałego, tj. sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Brzeźniu na kwotę 109.854,46 zł zostało ujęte w ewidencji księgowej pod datą 31 października 2017 roku, podczas gdy zadanie inwestycyjnie zostało odebrane protokolarnie w dniu 31 stycznia 2017 roku, [4] wykonane w ramach inwestycji „Boisko sportowe przy Zespole Szkół w Brzeźniu” na kwotę 220.431,07 zł, odebrane protokolarnie w dniu 27 września 2017 roku, ujęto w ewidencji księgowej pod datą 31 października 2017 roku.

3. W wyniku kontroli prawidłowości inwentaryzacji majątku Gminy, przeprowadzonej na koniec 2017 roku, ustalono:
- stany rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich innych należności i zobowiązań zinwentaryzowano poprzez weryfikację sald, nie przesyłając pism do kontrahentów w celu potwierdzenia sald. Zgodnie z ustawą o rachunkowości (art. 26 ust.1 pkt 2) oraz uregulowaniami wewnętrznymi zawartymi w Instrukcji inwentaryzacyjnej, stany rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich innych należności i zobowiązań uzgadnia się przez wysłanie zawiadomienia o wysokości salda i wykazu pozycji składającej się na saldo i uzyskanie potwierdzenia. Wysłanie zawiadomień do dłużników jest obowiązkowe. Saldo może być również potwierdzone telefonicznie, z tym że w takim przypadku należy sporządzić z przeprowadzonej rozmowy notatkę służbową. Obowiązek uzgodnienia z kontrahentami stanu należności i zobowiązań nie dotyczy sald zerowych, sald należności i zobowiązań z osobami fizycznymi oraz innymi podmiotami gospodarczymi nieprowadzącymi ksiąg rachunkowych oraz należności skierowanych na drogę postępowania sądowego. Za stan faktyczny tych sald uważa się stan wynikający z ksiąg rachunkowych. Wobec powyższego, poprzez weryfikację stanu ewidencyjnego należało dokonać inwentaryzacji tych aktywów i pasywów, których stan nie podlegał lub nie mógł być ustalony w drodze spisu z natury albo w drodze uzgodnienia z kontrahentami,
 - w protokole weryfikacji kont rozrachunkowych (należności i zobowiązań) wskazano jedynie stan należności na początek i na koniec roku oraz stan zobowiązań na początek i na koniec roku. Nie wyspecyfikowano rodzaju należności i zobowiązań. W protokole odnotowano, że salda rozrachunków wynikają z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami. Są one realne i poprawnie ustalone. Tymczasem ustalenia dotyczące rozrachunków i roszczeń świadczą o tym, że podjęte na dzień 31 grudnia 2017 roku czynności inwentaryzacyjne w zakresie kont rozrachunkowych: 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami oraz 240 – Pozostałe rozrachunki, okazały się niewystarczające, gdyż nie wykazały nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli RIO. W powyższym zakresie ustalono, że wystąpiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług nieujęte w księgach rachunkowych 2017 roku, które stanowiły koszty i zobowiązania 2017 roku. W zakresie konta 240 stwierdzono, że nie wszystkie zabezpieczenia należytego wykonania umów oraz wadła zostały zwrócone zgodnie z terminami wynikającymi z zawartych umów i obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

W zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W budżecie Gminy Brzeźnio w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami zaplanowano deficyt (dochody planowane z tytułu opłat za odpady – wydatki planowane na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi) - w 2016 roku na kwotę 90.985,00 zł, w 2017 roku na

kwotę 31.511,00 zł (po zmianie planu deficyt 36.511,00 zł), a w 2018 roku na kwotę 45.531,00 zł (po zmianie planu na dzień 30 czerwca – deficyt na kwotę 60.531,00 zł), co wskazywać może na niedoszacowanie stawek opłat. Faktyczny deficyt (dochody wykonane z tytułu opłat za odpady – wydatki wykonane na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi) w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym, bowiem wynikać może z różnych okoliczności, np. braku skuteczności prowadzonej windykacji. Zgodnie z art. 6r ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogą zostać również sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika – jako zasada - bilansowanie się finansowania systemu.

Z ustaleń kontroli wynikało, że faktycznie zrealizowane dochody z tytułu opłat za odpady komunalne i faktycznie poniesione wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w okresie objętym kontrolą były następujące:

- 1) W 2016 roku – dochody z tytułu opłat za odpady komunalne zrealizowano na kwotę 559.904,06 zł, tj. wyższe niż zaplanowano o kwotę 90.289,06 zł, a poniesione wydatki stanowiły kwotę 560.306,82 zł i były wyższe od wykonanych dochodów o kwotę 402,76 zł.
- 2) W 2017 roku – dochody z tytułu opłat za odpady zrealizowano na kwotę 598.061,00 zł, tj. wyższe niż zaplanowano o kwotę 49.072,00 zł, a poniesione wydatki stanowiły kwotę 571.158,33 zł. **Nadwyżka dochodów nad wydatkami stanowiła kwotę 26.902,67 zł.**
- 3) W I półroczu 2018 roku zrealizowane dochody stanowiły kwotę 320.622,75 zł, tj. 57,78% dochodów planowanych, a wydatki kwotę 284.080,00 zł, tj. 46,16% wydatków planowanych po zmianach. Dochody z tytułu opłat zrealizowano w kwocie wyższej niż wydatki o kwotę 37.578,75 zł.

Zrealizowane dochody z tytułu opłat znacznie wyższe niż planowane wskazują według kontrolujących również na niedoszacowanie planowanych dochodów przy obowiązujących stawkach opłat – świadczy o tym m.in. fakt, że na koniec 2017 roku zmniejszyły się zaległości z tytułu opłat na kwotę 19.385,11 zł, czyli w szczególności o tą kwotę powinny być wyższe zrealizowane dochody, a były wyższe o 49.072,00 zł. Powyższe potwierdziła w ustnym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy, która stwierdziła, że przy planowaniu dochodów z tytułu opłat brane są pod uwagę kwoty opłat wynikające z deklaracji, pomniejszone o kilka procent, w związku z możliwością niewniesienia opłat przez wszystkich właścicieli nieruchomości i wystąpieniem w związku z tym zaległości.

Odnosząc się do kwot zrealizowanych wydatków, niższych niż dochody w 2017 roku i w I półroczu 2018 roku, należy jednak wskazać, że wydatki te powinny być wyższe, co wynika z faktu, że w planie wydatków nie uwzględniono wszystkich wydatków i kosztów, które powinny być pokryte z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami.

Zgodnie ze wskazanym art. 6r ust.2 ww. ustawy - z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu, które obejmują koszty: 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych, 2) tworzenia i utrzymywania Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów (PSZOK), 3) obsługi administracyjnej tego systemu, 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Natomiast w świetle postanowień art.6r ust. 2a i 2b ww. ustawy - z pobranych opłat gmina może pokryć: 1) koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, 2) koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania. Zgodnie z art.6r ust. 2c ww. ustawy - środki pochodzące z opłat, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem – nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnienia oraz utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

W latach 2016-2018 (do 30 czerwca) w planie wydatków (ani w rozdziale 75023, ani też w rozdziale 90002) nie zostało uwzględnione finansowanie kosztów związanych z obsługą administracyjną systemu, a które faktycznie Gmina ponosi.

Kontrolujące ustaliły, że dopiero w projekcie budżetu na 2019 rok zaplanowano wydatki na wynagrodzenia i pochodne pracownika zajmującego się obsługą administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W tabeli nr 6 „Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami”, stanowiącej załącznik do projektu budżetu, zaplanowano: dochody z tytułu opłat (§049) – na kwotę 553.971,00 zł, wydatki ogółem na kwotę 752.348,00 zł, z tego: wynagrodzenia i składki od nich naliczane na kwotę 40.848,00 zł, wydatki związane z realizacją zadań statutowych na kwotę 711.500,00 zł. W projekcie budżetu na 2019 rok zaplanowano także deficyt i to znacznie wyższy niż w latach poprzednich, bo aż na kwotę 198.377,00 zł. Znacznie wyższe zaplanowane wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami wynikały przede wszystkim z dużego wzrostu cen za usługi świadczone przez wybraną w 2018 roku firmę w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych, przy jednoczesnym braku zmiany stawek opłaty, które do czasu kontroli pozostawały niezmiennie od 2016 roku.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniu Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, kwoty środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnie z § 22 ust.1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2108 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
2. Sporządzić korektę sprawozdania Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, za 2017 rok, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, skutków finansowych udzielonych ulg przez Radę Gminy oraz skutków finansowych decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Poprawione sprawozdania przekazać do RIO w Łodzi wskazując przyczyny korekty.
3. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych danych: [1] o wysokości otrzymanych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, [2] o skutkach finansowych wynikających z udzielonych zwolnień podatkowych, skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz o skutkach finansowych decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów zawartych w Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez ewidencjonowanie operacji wymienionych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego w księgach rachunkowych budżetu Gminy i Urzędu Gminy w sposób nie powodujący zniekształcenia sytuacji finansowej, umożliwiającą sporządzenie rzetelnych sprawozdań budżetowych i finansowych, a także zgodnie z systematyką określoną w ww. rozporządzeniu.

5. Zapewnić przestrzeganie art. 7 ust.3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w zakresie oddzielnego ustalania wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów oraz zysków i strat nadzwyczajnych.
6. Dokonać analizy sposobu ujmowania w księgach rachunkowych podatku VAT i wypracować sposób jego ewidencji, który będzie umożliwiał prawidłowe zaprezentowanie tego podatku w księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniach budżetowych i finansowych.
7. W księgach rachunkowych jednostki na koncie 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - ujmować wszystkie osiągnięte i przypadające na jej rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym – stosownie do przepisów zawartych w art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu z wykonania budżetu Gminy Brzeźnio, poprzez wykazywanie danych wynikających z ewidencji księgowej we właściwych pozycjach bilansu, tak aby sprawozdanie finansowe przedstawiało rzetelnie sytuację finansową Gminy.
9. Zapewnić bieżące podejmowanie czynności windykacyjnych w stosunku do podmiotów zalegających z uiszczaniem należności o charakterze cywilnoprawnym, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń.
10. Pobierać należne jednostce samorządu terytorialnego dochody z tytułu wynagrodzenia dla płatnika zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
11. Zabezpieczenia należytego wykonania umów pobrane od wykonawców zwracać w terminach określonych przez przepisy art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych i postanowienia zawartych umów, natomiast wadła pobrane w przetargach na realizację zamówień publicznych zwracać w terminie określonym w art. 46 ust. 1a ww. ustawy.
12. Zapewnić przechowywanie kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów na oprocentowanym rachunku bankowym, zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.
13. Dokonywać przypisów należności podatkowej na koncie wymiarowym podatnika zgodnie z § 3 pkt 1 i z § 4 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, uwzględniając datę doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
14. Egzekwować składanie deklaracji podatkowych na drukach według określonego wzoru przez podmioty, których nieruchomości zostały zwolnione z opodatkowania przez Radę Gminy.

15. Podjąć czynności sprawdzające, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, w stosunku do podatników oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...) ²⁹, w celu stwierdzenia formalnej poprawności złożonej deklaracji podatkowej oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania wskazanych podatników.
16. Egzekwować od pracownika ds. wymiaru podatków i opłat obowiązek analizowania danych wykazanych w deklaracjach podatkowych w zakresie gruntów, pod kątem zgodności z ewidencją gruntów.
17. Wyegzekwować od wymienionych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego podatników należne odsetki za zwłokę w zapłacie niektórych rat podatku, a od wymienionych użytkowników wieczystych nieruchomości należne odsetki ustawowe z tytułu nieterminowego wniesienia opłat z tytułu użytkowania wieczystego.
18. Wydając decyzje w sprawach ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych zapewnić przeprowadzenie postępowania dowodowego, w celu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, stosownie do przepisów zawartych w artykułach: 122, 180 § 1, 187 § 1 i 191 ustawy Ordynacja podatkowa.
19. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1314 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.
20. Zapewnić przestrzeganie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości przez okres 21 dni wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, poprzez wywieszenie wykazu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy i opublikowanie na stronie internetowej oraz zamieszczenie informacji o wywieszeniu wykazu w prasie lokalnej o zasięgu co najmniej powiatowym.
21. Umowy dzierżawy na kolejne lata, po wygaśnięciu umowy zawartej na okres 3 lat, przy zachowaniu tożsamości stron, zawierać za zgodą Rady Gminy, stosownie do wymogu wynikającego z art. art. 18 ust.2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
22. Wyeliminować rozbieżne zapisy w zakresie terminu płatności czynszów istniejące pomiędzy postanowieniami umów a wystawianymi fakturami.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

23. W ogłoszeniach o konkursie ofert na realizację zadań publicznych, zleczanych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych, zamieszczać wszystkie informacje wymagane przez art. 13 ust.2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
24. W ogłoszeniach o konkursie ofert na realizację zadań publicznych prawidłowo określać termin do składania ofert. Termin ten, zgodnie z art. 13 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, nie powinien być krótszy niż 21 dni od ukazania się ostatniego ogłoszenia.
25. Egzekwować od właściwego merytorycznie pracownika, zajmującego się m.in. rozliczaniem dotacji przyznanych na realizację zadań publicznych podmiotom spoza sektora finansów publicznych, obowiązek rzetelnej kontroli złożonych przez te podmioty sprawozdań merytoryczno-finansowych z realizacji zadania i wykorzystania dotacji, w celu wyeliminowania opisanych powyżej nieprawidłowości, dotyczących w szczególności akceptowania przedłożonych do rozliczenia dotacji faktur i rachunków, sprzed okresu poprzedzającego podpisanie umowy i rozpoczęcie realizacji zadania publicznego.
26. Podjąć czynności zmierzające do wyegzekwowania od klubów sportowych w Zapolu i w Barczewie zwrotu kwot dotacji (łącznie na kwotę 646,79 zł), wykorzystanych niezgodnie z zawartymi umowami.
27. Przy określeniu wartości środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji przestrzegać art. 28 ust.8 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy; 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.
28. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości i uregulowań wewnętrznych w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji metodą potwierdzania sald.
29. Czynności inwentaryzacyjne, polegające na weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem księgowym przeprowadzać z należytą starannością.
30. Dokonać analizy stawek opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, w celu ich ewentualnej aktualizacji, pozwalającej na zbilansowanie się w 2019 roku i w latach kolejnych dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Brzeźnio,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Brzeźnio,
aa.